

06.05.2026

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 42

Joukkoliikenteen tarjouskilpailu 2/2026 -hankinnan käynnistäminen

TRE:489/02.07.01/2026

Valmistelija / lisätiedot:

Kaartokallio Maarit, Häyrynen Juha-Pekka

Valmistelijan yhteystiedot

Joukkoliikenteen sopimuspäällikkö Maarit Kaartokallio, puh. 044 430 9089, suunnittelupäällikkö Juha-Pekka Häyrynen, puh. 050 552 6124 ja joukkoliikennelogistikko Juha Kortteus, puh. 050 466 0687, etunimi. sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Noora Jalonen, puh. 040 142 4654, etunimi. sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Periviita Mika, Joukkoliikennejohtaja

Päätösehdotus

Käynnistetään Nyssen bussiliikenteen liikennöinnistä avoin tarjouskilpailu kohteesta K93.

Kohteeseen K93 sisältyy linja 7 Linnainmaa – Hakametsä – Keskusta – Kalkku – Tesoma – Käräjätörmä. Kohteen K93 bruttosopimus kilpailutetaan kahdentoista (12) vuoden sopimuskaudeksi 7.8.2028 alkaen. Hankintaan sisällytetään mahdollisuus jatkaa sopimusta enintään kolmella yhden vuoden (1+1+1) optiokaudella.

Kilpailutettavaan sopimukseen sisällytetään palvelun kehittämisen yhteistyötä jo ennen liikenteen aloitusta.

Kohteessa K93 edellytetään käytettävän sähkökäyttöisiä nivellinja-autoja.

Tarjousvertailussa hinnan painoarvo on 75 % ja laadun painoarvo 25 %.

Laatubonuksiin varataan sopimus- ja optiokausilla summa, joka vastaa 6 % vuotuisesta liikennöintikorvauksesta.

Kohteessa K93 sovelletaan työllistämisehtona 1 % hankinnan vuosiarvosta.

Kokouskäsitely

Puheenjohtaja Ilkka Porttikivi poistui kokouksesta ja varajäsen Antti Asp saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana. Varapuheenjohtaja Saija Pitkänen siirtyi kokouksen puheenjohtajaksi.

Perustelut

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Linjoilla 7 Linnainmaa – Hakametsä – Keskusta – Kalkku – Tesoma – Käräjätörmä ja 8 Annala, Kaipanen – Kaukajärvi – Keskusta – Tesoma – Haukiluoma alkaa uudenlainen plusbus-liikenne 7.8.2028. Joukkoliikennelautakunta päätti superbussilinjojen reiteistä ja palvelutasosta 1.4.2026 § 34. Superbussien markkinointinimenä käytetään plusbussia.

Joukkoliikennelautakunta on 4.3.2026 § 26 hyväksynyt esisopimuksen linjan 8 hankinnasta Tampereen Kaupunkiliikenne Oy:ltä. Linjan 7 liikennepalvelun hankinta kilpailutetaan avoimella tarjouskilpailulla.

Markkinavuoropuhelu

Nysse on järjestänyt talvikaudella 2025–2026 markkinakuulemista sekä liikennöitsijöille että kalustovalmistajille ja -maahantuojille. Ensimmäiseen markkinavuoropuheluun (Hilma-ilmoitus 21.11.2025) kuului avoin infotilaisuus 9.12.2025 ja kirjallinen markkinakuuleminen tilaisuuden jälkeen 12.1.2026 asti. Toinen markkinavuoropuhelu (Hilma-ilmoitus 3.2.2026) koostui kahdenkeskisistä kuulemisista. Kolmas markkinavuoropuhelu (Hilma-ilmoitus 21.3.2026) kohdistettiin erityisesti kalustovalmistajille ja -maahantuojille, ja se järjestettiin yhteistyössä Tampereen Kaupunkiliikenne Oy:n kanssa.

Markkinakuulemisessa haettiin näkemyksiä mm. sopimuskauden pituuteen, tarjousaikaan, kalustovaatimukseen ja muihin sopimusehtoihin.

Sopimuskauden pituus

EU:n palvelusopimusasetuksen (PSA, EU 1370/2007) 4 artiklassa kohdassa 3 määrätään, että julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten on oltava määräaikaaisia. Niiden voimassaoloaika voi olla tavanomaisesti enintään 10 vuotta linja-autoliikenteessä. PSA:n kohdassa 4 määritetään poikkeustilanteet, joissa sopimuksen voimassaoloaika voidaan tarvittaessa pidentää enintään 50 prosentilla eli 15 vuoteen. Näissä poikkeustilanteissa tarjoajalla on oltava merkittäviä hankintamenoja, jotka kohdistuvat sopimuksen kohteena oleviin palveluihin.

Linjaa 7 liikennöidään plusbus-konseptin mukaisesti sähkönivellinja-autoilla. Nivellinja-autot ovat hankintahinnaltaan kalliimpia kuin lyhyemmät linja-autot. Lippulaitteiden sijoittelu kaikille oville ja brändiväriytyvät sitovat niiden käytön plusbus-linjoille. Myös vara-autojen on oltava samalla tavoin maalattuja ja varusteltuja nivellinja-autoja. Nivellinja-autoja (18-19 metriä pitkiä) ei ole käytetty aiemmin Nyssen kilpailuttamassa liikenteessä, eikä niiden laajemmasta käytöstä tulevaisuudessa alueen kilpailutetussa bussiliikenteessä ole päätöksiä. Suurin osa Suomen kaupunkibussiliikenteestä ajetaan 12–15 metriä pitkillä linja-autoilla, ja vain HSL:n tilaamassa liikenteessä muutamissa kohteissa on käytössä nivellinja-autoja. Pohjoismaisiin olosuhteisiin varusteltujen käytettyjen nivellinja-autojen markkinoita ei käytännössä ole olemassa ainakaan Suomessa. Tässä tilanteessa on

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

tarkoituksenmukaista, että sopimuskausi vastaa mahdollisimman hyvin sähkönivellinja-autojen taloudellista käyttöikää. Tarjouskilpailun voittava liikennöitsijä saattaa tarvita uuden linja-autovarikon tai merkittäviä muutoksia olemassa olevalle varikolle pidemmän kaluston takia. Hankintamenot ennen sopimuskauden alkua ovat merkittäviä suhteessa vuosittaisiin liikennöintikorvauksiin.

Näillä perusteilla linjan 7 hankintasopimusaika optioineen on mahdollista pidentää 15-vuotiseksi.

Laadun painoarvo hankinnassa ja sopimuskaudella

Nyssen bussiliikenteen hankinnoissa laadun painoarvo tarjousvertailussa on yleisimmin ollut 5–10 % ja hinnan painoarvo 90–95 %. Lisäksi tarjouspyynnössä ja sopimusehdoissa on suuri määrä tiukkoja vähimmäisvaatimuksia palvelulle sekä toimiva sanktiojärjestelmä vaatimusten sopimuksenaikaisen valvonnan tueksi.

Bussiliikenteen hankinnoissa käytetyllä laatupisteytyksellä on ollut käytännössä melko vähän vaikutusta kilpailuiden lopputulokseen. Useimmissa tapauksissa edullisimman tarjoushinnan antanut tarjoaja on voittanut tarjouskilpailun. Tämä ei ole johtunut pelkästään hinnan suuresta painoarvosta vaan myös siitä, että tarjousten laatupisteissä on ollut vain vähän vaihtelua.

Plusbus-konseptin perusajatus on kehittää bussiliikenteen palvelun laatua erityisesti asiakkaiden näkökulmasta. Linjan 7 hankinnassa varmistetaan, että plusbussin konseptikäsi kirjassa määritellyt asiakaskokemuksen tavoitteet toteutuvat. Tämä tehdään kirjaamalla vaatimukset tarjouspyyntöön ja sopimusehtoihin sekä arvioimalla tarjousten laatua. Näistä syistä laadun painoarvoa esitetään nostettavaksi linjan 7 tarjousvertailussa.

Laatua valvotaan myös sopimuskaudella. Linjalla 7 tulevat käyttöön kannustimina laatubonukset sekä sanktioina palvelurikemaksut. Laatubonuksiin esitetään varattavaksi ratikan laatubonuksia mukaillen 6 % vuotuisesta liikennöintikorvauksesta.

Työllistämisehto

Tampereen kaupungin hankinnoissa sovelletaan työllistämisehtoa osana sosiaalisesti vastuullisia hankintoja. Ehdon tavoitteena on edistää heikossa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden työllistymistä julkisten hankintojen avulla. Työllistämisehto on ollut viime vuosina laajasti käytössä kaupungin muissa hankinnoissa, mutta joukkoliikenteen hankinnoissa sitä on sovellettu toistaiseksi ainoastaan kerran. Laajassa yhteistyössä Tampereen seudun eri toimijoiden kanssa laaditussa työllisyysstrategiassa on linjattu, että työllistämisehdon käyttöä alueen kuntien hankinnoissa laajennetaan.

Työllistämisehdon soveltuvuutta joukkoliikenteen hankintoihin on arvioitu yhteistyössä Tampereen kaupungin työllisyys- ja kasvupalvelujen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

kanssa sekä markkinavuoropuhelussa saadun palautteen perusteella. Joukkoliikenteen erottaa monista muista hankintakohteista alalla käytössä oleva Lonka-sopimus, joka on kuljettajien työllisyyttä ja työmarkkinoita tukeva sopimusjärjestely hävinneen liikennöitsijän kuljettajille. Tästä syystä ehdon laajuudeksi esitetään tässä hankinnassa yksi prosentti (1 %) normaalin kolmen prosentin sijaan.

Työllistämisehto koskee sopimuskauden aikaista toimintaa, ja liikennöitsijä voi toteuttaa ehdon useilla vaihtoehtoisilla tavoilla. Työllistämisen ei edellytetä kohdistuvan liikennöintitehtäviin eikä työllistetyn tarvitse olla tamperelainen työtön. Työllistämisehdon toteutuksesta ja seurannasta vastataan Tampereen kaupungin työllisyys- ja kasvupalveluissa.

Kohde K93, Linja 7 Linnainmaa – Hakametsä – Keskusta – Kalkku – Tesoma – Käräjätörmä

Linja 7 kilpailutetaan liikennöimään kaikkina viikonpäivinä. Kohteen K93 ruuhkaliikenne mitoitetaan aikataulusuunnittelussa 19 linja-autolle. Liikennöitsijä määrittää yhteistyössä kalustotoimittajansa kanssa tarvittavien vara-autojen lukumäärän siten, että kalusto mahdollistaa luotettavan aikataulunmukaisen liikennöinnin koko sopimuskauden ajan. Tilaaja ei aseta vara-autoille vähimmäis- eikä enimmäismäärää, vaan liikennöitsijä voi tasapainottaa korjaamo- ja vara-autokapasiteettia haluamallaan tavalla. Sopimuskauden alkaessa kaikkien linja-autojen tulee olla uusia sähkökäyttöisiä nivellinja-autoja.

Hallintosäännön liitteen 2, Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan johtosäännön 4 §:n 2 momentin 4) kohdan mukaan lautakunta päättää yksinomaan toimivalta-alueellansa harjoitettavan joukkoliikenteen hankinnasta.

Tiedoksi

Juha-Pekka Häyrynen, Juha Kortteus, Antti Mustalahti, Jarkko Vesapuisto, Minna Joutsen

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 12.5.2026 kaupungin internetsivulle www.tampere.fi.

Päätös on lähetetty sähköisesti 12.5.2026.

Muutoksenhakuviranomainen

Päätökseen ei voi hakea muutosta.

Tampere

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

12.05.2026

Noora Jalonen
Hallintosihteeri

06.05.2026

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§42

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)